

บทคัดย่อภาษาไทย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือศึกษาการแปรของเสียงในภาษาไทยโชนงตามตัวแปรอายุ และภูมิภาค และศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยโชนงเป็นกรณีศึกษาในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี โดยเปรียบเทียบกับภาษาไทยไตำพุดที่เมืองซอนลา ประเทศเวียดนาม

การแปรของพยัญชนะได้วิเคราะห์ตามพยัญชนะไตำตั้งเดิมที่สืบสร้างโดย Theraphan L-Tongkum (2002a) การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะของภาษาไทยโชนง หากมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างจากภาษาไทย จะพบว่าผู้พูดภาษาไทยโชนงวัยหนุ่มสาวใช้พยัญชนะภาษาไทยกรุงเทพมากกว่าผู้พูดภาษาไทยโชนงวัยสูงอายุ เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยไตำ พบว่าภาษาไทยโชนงยังคงรักษาพยัญชนะตั้งเดิมไตำ (ระยะที่สอง) ไว้ได้มากกว่าภาษาไทยไตำ การศึกษาการแปรของสระภาษาไทยโชนงพบว่า คนวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวเริ่มใช้สระภาษาไทย การแปรตามภูมิภาคมีบ้าง แต่เป็นส่วนน้อย

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์พบว่าผู้พูดภาษาไทยโชนงทุกวัยในทุกถิ่นรวมทั้งภาษาไทยไตำยังคงใช้ระบบวรรณยุกต์เหมือนกันคือมีวรรณยุกต์จำนวน 6 วรรณยุกต์ที่เกิดจากการแยกเสียงของวรรณยุกต์ตั้งเดิม A, B, C, DL, DS เป็นสองทางคือ ABCD123-4 วรรณยุกต์ DL รวมเสียงกับวรรณยุกต์ DS วรรณยุกต์ DLDS123 และ DLDS4 รวมเสียงกับวรรณยุกต์ B123 และ B4 ตามลำดับ แม้ว่า การแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์เหมือนกันในทุกภูมิภาค สัทลักษณะของวรรณยุกต์แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญตามภูมิภาคต่างๆ ถึงแม้จะมีการแปรของสัทลักษณะวรรณยุกต์ ก็สามารถกำหนดสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ทั้งหกโดยพิจารณาจากสัทลักษณะที่มีความถี่ของการออกเสียงมากที่สุด วรรณยุกต์ A123 มีสัทลักษณะหลักกลางตกขึ้น วรรณยุกต์ A4 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำขึ้นตก วรรณยุกต์ B123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำตกขึ้นสูง วรรณยุกต์ B4 มีสัทลักษณะหลักกลางระดับ วรรณยุกต์ C123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำ ตก บีบที่เส้นเสียง และวรรณยุกต์ C4 มีสัทลักษณะหลักกลางตก บีบที่เส้นเสียง สัทลักษณะวรรณยุกต์ของผู้พูดวัยหนุ่มสาวบางคนในบางจังหวัดแตกต่างจากสัทลักษณะหลัก และไม่ปรากฏลักษณะการบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C4 สัทลักษณะวรรณยุกต์ A123 และ A4 ของภาษาไทยไตำแตกต่างจากภาษาไทยโชนงตรงที่เป็นวรรณยุกต์ระดับ

คำสำคัญ การแปรของเสียง การเปลี่ยนแปลงของเสียง สัทวิทยาเชิงประวัติ ภาษาไทยโชนง ภาษาไทยไตำ ภาษาลาวโชนง ภาษาไตำ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

This research is a case study of a phonological variation and a change of Thai Song phonology by age-group and region in Nakhon Pathom, Suphanburi, Ratchaburi, and Phetchaburi provinces. The phonological variation and change are compared with the Tai Dam language spoken in Son La, Vietnam.

The analysis of variation and change of consonants is based on the Proto-Tai Dam consonants reconstructed by Theraphan L-Thongkum (2002a). The consonant change of the Thai Song language which does not agree with that of the Thai language has a social variation. The young generation Thai Song speakers tend to use Thai consonants more than the older generations. Comparing the phonological change of Tai Dam and Thai Song, it has been found that the Proto Tai Dam consonants (second stage) have been kept in Thai Song more than Tai Dam. The study of vowel variation shows that middle and young generation Thai Song speakers began to use Thai vowels. The regional variation is marginally found.

The study of social and regional tone variation of Thai Song and Tai Dam shows an agreement of tonal systems, i.e., all varieties have six tones in live syllables. From the five tone categories of the parent language called A, B, C, DL, DS, two series of tones have developed in Thai Song varieties in all locations. Splits that have developed are ABCD123-4. DL and DS have merged with each other and DLDS123 and DLDS 4 correspond to B123 and B4 respectively. Even though tone splits and coalescences are the same across locations, phonetic values vary insignificantly from place to place. Despite the phonetic variation of tones, the six representative phonetic features of tones are determined based on the most frequency of usages: A123 mid falling rising; A4 mid rising falling; B123 lower mid falling high rising; B4 mid level; C123 lower-mid falling with glottalized; and C4 mid falling with glottalized. The phonetic features of these tones in some young generation speakers are different from the typical ones. The glottalized feature of C4 tone is absent in younger generation speakers. The phonetic features of A123 and A4 in Tai Dam are different from Thai Song in that both tones are level.

Key words: phonological variation, phonological change, historical phonology, Thai

Song Dam, Thai Song, Lao Song Dam, Lao Song, Tai Dam, Black Tai